

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: TABIIY ENERGIYA TASHUVCHILAR VA UGLERODLI MATERIALLAR KIMYOVIY TEXNOLOGIYASI		
Fankodi: TETU4704	Fanga ajratilgan kreditlar(ECTS):4	davomiyligi: 1semestr
Kafedra: Asosiy organik sintez texnologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: Kimyoviy texnologiya (asosiy organik sintez)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi :Ziyadullyev Anvar Egamberdiyevich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar:120	Email: anvar_ziyadullayev@mail.ru	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Xolmo'minov Farrux		
Prerekvizitlar: Kimyo sanoati va umumta'lim kadrlarni tayyorlash	Tanlov turi: tanlov	
<p>Fanning qisqacha bayoni: talabalarda organik sintezda yangi sintez yo'li bilan olingan birikmalarni xossalarni oldindan bilish, kimyoviy reaksiyalarni amalga oshirish uchun, ularni miqdoriy qonuniyatlaridan foydalanish to'g'risidagi tasavvurga ega bo'lishi, erkin uglerodning tabiiy va sintetik shakllari, qattiq tabiiy energiya tashuvchilar, suyuq va gazsimon energiya tashuvchilar, ularning kelib chiqishi, fizik-kimyoviy xossalari, sinflanishi haqidagi ma'lumotlar keltirilgan. Qattiq tabiiy energiya tashuvchilarning kimyoviy qayta ishlash jarayonlari, neftni qayta ishlashdagi termik va katalitik jarayonlar, uglerod oksidi va sintez gaz asosidagi sintez usullari, organik mahsulotlar ishlab chiqarishda reaksiyaning borishiga erituvchilar, shuningdek kimyoviy reaksiyalarni amalga oshirish uchun ularni miqdoriy qonuniyatlarini qo'llay olishini ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.</p>		

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda erkin uglerodning tabiiy va sintetik shakllari, qattiq tabiiy energiya tashuvchilar, suyuq va gazsimon energiya tashuvchilar, ularning kelib chiqishi, fizik-kimyoviy xossalari, sinflanishi haqidagi ma'lumotlar keltirilgan. Qattiq tabiiy energiya tashuvchilarning kimyoviy qayta ishlash jarayonlari, neftni qayta ishlashdagi termik va katalitik jarayonlar, uglerod oksidi va sintez gaz asosidagi sintez usullari ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- neft haqida qisqa ma'lumotlar; neftni to'g'ri haydash; yonilg'ilar, moylovchi materiallar, maxsus suyuqliklar va konstruksion ta'mirlash materiallari haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;
 - benzinlar va dizel yonilg'ilarini qo'llash; moylar sifati va markasini aniqlash ko'nikmalariga ega bo'lishi;
- moylash materiallari zichligini aniqlash; yonilg'ilarning fraksion tarkibini aniqlash malakalariga ega bo'lishi kerak.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va inter faol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlarh	Laborato riyasoatl arhajmi	Amaliym ashg'ulot soatlarha jmi	Mustaqil ta'limso atlari
1	Kirish. Uglerod va uning allotropik modifikatsiya strukturalari	2		2	
2	Yonuvchi qattiq foydali qazilmalar	2		2	
3	Ko'mir hosil bo'lishining ko'mir bosqichi	2		2	
4	Neftning kelib chiqishi to'g'risidagi zamonaviy tasavvurlar.	2		2	
5	Neft uglevodorodlari asosiy sinflarining hosil bolishi.	2		2	
6	Tabiiy energiya tashuvchilarni kimyoviy qayta ishlash jarayonlari	2		2	
7	Qattiq yoqilg'ilarni gazifikatsiyalash	2		2	
8	Neftni qayta ishlashga tayyorlash	2		2	
9	Neftni mahsulotlarini krekinglash jarayonlari	2		2	
10	Neftning uglevodorodlari.	2		2	
11	Neft xom ashyosi gidrokrekingi	2		2	
12	Riforming jarayoni	2		2	
Jami		24		24	72

Adabiyotlar

1. Maksumova O.S, B.M. Abduraimov, F.A. Po'latova Tabiiy energiya tashuvchilar va uglerodli materiallar kimyoviy texnologiyasi. O'zb. faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti. Toshkent-2014
2. Maksumova O.S. Organik moddalar sintezi. "Navro'z" nashriyoti, 2019. – 442 b.
3. A.B.Alovitdinov, M.G.Ismatullayeva, S.M.Turobjonov, N.A.Xolmuradov. Organik kimё. O'qituvchi Nashriёт-Matbaa ijodiy uyi Toshkent-2007
4. L.A. Ismoilova, N.M. Gazixodjaeva, F. A. Maxmudova, S. Дж. Холикова. Сборник задач и упражнений по органической химии Тафаккур нашриёти МЧЖ. Toshkent 2020. 130 б.
5. A.B.Alovitdinov, M.G.Ismatullayeva, N.A.Xolmuradov. Organik kimyo.,O'qituvchi" Nashriyot-Matbaa Ijodiy Uyi Toshkent-2005

Internet saytlari

1. www.chem.msu.ru/rus/elibrary
2. <http://tkti.uz>
3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Sawmill>
4. chemtest-online.ru/
5. twirps.ru
6. www.chem.msu.ru/rus/elibrary
7. rushim.ru/books/books.htm
8. ntb.bstu.ru/content/driveway/files/Chemistry.html
9. chemtest-online.ru/

10. twirps.ru www.ziyonet.uz

11. www.google.uz

12. www.wikipedia.ru

www.chemport.uz

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Chorshanba	10.00–12.00	209
2.	Shanba	10.00–12.00	209